

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Združenia mládeže - 2000**, so sídlom v Jacovciach, Májová 135, IČO: 36 111 732, zastúpeného Pavlom Trnkom, advokátom so sídlom v Bánovciach nad Bebravou, Novomeského 1322/16, proti žalovaným **1/ Slovenskej republike**, zastúpenej Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, so sídlom v Bratislave, Dobrovičova 12, **2/ Ing. J. S.**, bývajúcej v S., **3/ Ing. J. S.**, bývajúcemu v S., **4/ T. S.**, bývajúcej v T.T., o **určenie neplatnosti právnych úkonov**, vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp.zn. 8 C 68/2009, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 14. septembra 2011 sp.zn. 5 Co 174/2011, 5 Co 244/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu **o d m i e t a**.

Žalovaným 1/ až 4/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Nitre prvým výrokom označeného rozsudku potvrdil ako vecne správny rozsudok Okresného súdu Topoľčany z 22. marca 2011 č.k. 8 C 68/2009-194, ktorým okresný súd zamietol návrh žalobcu o určenie neplatnosti právnych úkonov, a to kúpnych zmlúv uzavretých medzi žalovanými, neplatnosti ktorých sa žalobca domáhal z dôvodu, že žalovaný 1/ nerešpektoval jeho predkupné právo k predmetu prevodu vyplývajúce z článku V. bodu 7 zmluvy č. 17/2007 uzavretej 27. apríla 2007 medzi ním a žalovanou 1/ o nájme nebytových priestorov nachádzajúcich sa na parc. č. X a parc. č. X zapísaných Správou katastra Topoľčany na LV č. X. kat. úz. N. Zhodne so súdom prvého stupňa vychádzal zo zistenia, že žalovaná 1/ previedla do vlastníctva žalovaným 2/ a 3/ kúpnu zmluvou

č. 3/2008-240 z 5. novembra 2008 nehnuteľnosti v kat. úz. N., zapísané Správou katastra Topoľčany na LV č. X. ako parc. č. X. zast. plochy a nádvoria vo výmere 1737 m², parc. č. X. zast. plochy a nádvoria vo výmere 237 m² a stavba s. č. X. na parc. č. X. a že žalovaní 2/ a 3/ vykonali prevod vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam na žalovanú 4/ kúpnu zmluvou z 15. júna 2009, ktorej vklad povolila Správa katastra Topoľčany pod V 1165/09-27/09. Stotožnil sa so záverom súdu prvého stupňa, podľa ktorého žalovaná 1/ postupovala pri odpredaji majetku štátu v súlade so zákonom č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov. Ponukové konanie, ktorého sa zúčastnil i žalobca (jeho cenová ponuka bola v rozpore s § 8 ods. 5 citovaného zákona a nebol preto úspešný), prebehlo zákonným spôsobom. Žalovaní 2/ a 3/ preto platne nadobudli nehnuteľnosti od žalovanej 1/ do svojho vlastníctva a následne ich platne previedli na žalovanú 4/. Žalobca teda neopodstatnene namietal, že žalovaní 2/ a 3/ a žalovaná 4/ nadobudli nehnuteľnosti právnymi úkonmi, ktoré boli postihnuté absolútnou neplatnosťou. Na potvrdenie správnosti rozsudku okresného súdu dodal, že predkupné právo žalobcu bolo v nájomnej zmluve dohodnuté ako záväzkovoprávny vzťah. Jeho prípadné porušenie prenajímateľom nespôsobuje preto neplatnosť uzavretej kúpnej zmluvy prenajímateľa s treťou osobou podľa § 39 Občianskeho zákonníka, ale mohlo by zakladať iba nárok na náhradu škody podľa § 420 Občianskeho zákonníka (porovnaj k tomu R 30/2000).

Proti tomuto výroku rozhodnutia odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalobca. Navrhol napadnutý rozsudok v tejto časti zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval s poukazom na ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. a odôvodnil ho nesprávnym právnym posúdením veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) v otázke vzniku predkupného práva na základe dohody medzi predávajúcim a kupujúcim podľa ustanovení § 602 ods. 1, ods. 2, § 603 ods. 1, ods. 2, ods. 3 a § 606 Občianskeho zákonníka. Za odňatie možnosti konať pred súdom považoval nesprávny postup krajského súdu, keď tento rozhodol bez vykonania dokazovania, bez toho, aby žalobcovi bola doručená kúpna zmluva č. 3/2008-240 a vyjadrenie žalovanej 1/ k predmetu sporu. Ďalej vytýkal súdom nižších stupňov, že nereagovali na jeho oznámenie o vyhrážkach zástupcu žalovanej 4/, že „ak žalobca nenechá túto vec na pokoji, tak ho zničí a zlikviduje“.

Žalovaná 1/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno a neuviedol žiadne relevantné dôvody, ktoré by spochybnili postup a rozhodnutia krajského i okresného súdu v danej veci. Navrhla preto mimoriadny opravný prostriedok zamietnuť.

Žalovaná 4/ sa stotožnila so závermi súdov nižších stupňov a žiadala preto dovolanie ako nedôvodné odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), riadne zastúpený (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému tento mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednáwanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a ods. 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci napadnutý výrok rozsudku odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a ods. 3 O.s.p., pretože nie je zmeňujúci, ale potvrdzujúci, pri ktorom odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné a nejedná sa ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že dovolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O.s.p. vylúčené. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného

ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Existencia niektorej z vyššie uvedených väd však dovolacím súdom nebola v konaní zistená.

So zreteľom na žalobcom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci mu bola súdom odňatá možnosť konať pred ním (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov, napr. právo na doplnenie alebo opravu nesprávneho, neúplného alebo nezrozumiteľného podania, právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu a pod.

Z hľadiska posúdenia existencie tejto vady ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je ňou skutočne postihnuté.

K výhrade dovolateľa, že odvolací súd rozhodol bez vykonania dokazovania treba uviesť, že súd pri vykonávaní dokazovania nie je viazaný návrhmi účastníkov konania a nemá povinnosť všetky navrhnuté dôkazy vykonať. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi odňatie možnosti konať pred súdom (porovnaj R 37/1993), pretože v zmysle ustanovenia § 120 ods. 1 veta druhá O.s.p. je vecou súdu, aby rozhodol, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná.

Dôvodná nie je ani námietka žalobcu, podľa ktorej mu bola odňatá možnosť konať pred súdom nedoručením kúpnej zmluvy č. 3/2008-240 z 5. novembra 2008 uzavretej medzi žalovanou 1/ a žalovanými 2/ a 3/ a nedoručením vyjadrenia žalovanej 1/ k predmetu sporu.

K nedoručeniu kúpnej zmluvy dovolací súd poznamenáva, že súdy nie sú povinné každú písomnosť založenú účastníkom konania doručovať protistrane. Takúto povinnosť im Občiansky súdny poriadok ukladá len v prípade podaní urobených účastníkom konania, ktoré majú z hľadiska ich obsahu podstatný význam pre výsledok sporu. Takýmito podaniami účastníka, ktoré je súd povinný doručiť druhému účastníkovi, sú predovšetkým návrh na začatie konania (§ 79 ods. 4 O.s.p.), odvolanie (§ 209a ods. 1 O.s.p.), dovolanie, prípadne podania, ktorých obsahom je skutkový a právny rozbor prejednávanej veci. O takúto písomnosť v prípade kúpnej zmluvy nejde, z ktorého dôvodu nebolo nevyhnutné doručovať ju na vedomie ostatným stranám. Nedoručením uvedenej kúpnej zmluvy súdy nižších stupňov preto neodňali žalobcovi možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Ostatná námietka žalobcu je nenáležitá, lebo z obsahu spisu bezpochyby vyplýva, že vyjadrenie žalovanej 1/ k žalobe z 10. februára 2010 bolo žalobcovi doručené na vedomie dňa 17. februára 2010 (viď doručienka na č.l. 72 spisu).

Skutočnosť, že súdy podľa žalobcu nereagovali na vyhrážky zástupcu žalovanej 4/, že „ak žalobca nenechá túto vec na pokoji, tak ho zničí a zlikviduje“, je z hľadiska prípustnosti dovolania bez právneho významu.

Pokiaľ dovolateľ namietal, že odvolací súd nesprávne právne vec posúdil, treba uviesť, že uvedená námietka nespôsobuje existenciu vady v zmysle § 237 O.s.p. Námietku účastníka konania, ktorou vytyka súdu existenciu omylu pri aplikácii práva, treba považovať za dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p., ktorý však sám o sebe prípustnosť dovolania nezakladá. Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, môže byť len odôvodnením dovolania za predpokladu, ak je toto prípustné, nie však dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Možno teda uzavrieť, že dovolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. a keďže dovolanie nie je prípustné ani podľa § 238 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok žalobcu odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní procesne úspešným žalovaným vzniklo právo na náhradu trov konania proti dovolateľovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky im však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože si žiadne neuplatnili (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. júla 2013

JUDr. Daniela Švecová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová